

Tombes antropomòrfiques del castell de Talamanca

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Castell de Talamanca, carrer del Castell 12, 08279 Talamanca
Emplaçament: Castell de Talamanca, carrer del Castell 12, 08279 Talamanca

Coordenades:

Latitud: 41.7393
Longitud: 1.97608
UTM Est (X): 414856
UTM Nord (Y): 4621338

Classificació

Número de fitxa: 08277-201
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XI-XII
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: En general és bo, per bé que la vegetació hi creix per tots costats i que alguna fossa està lleugerament desgastada.
Protecció: Inexistent
Accés: Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 53507DG1251S
Fitxes associades:
[Castell de Talamanca](#)
Autoria de la fitxa: Quim Serdà i Manau
Data de registre de la fitxa: ds., 07/06/2008 - 02:00

Descripció

Als peus de la torre del Castell trobem un conjunt de 8 tombes antropomòrfiques excavades a la roca sense seguir cap ordenació clara. Estan orientades amb el cap mirant a llevant. El seu estat de conservació és en general bo, per bé que l'inexistent manteniment ha fet créixer la vegetació tant a l'interior com als voltants d'aquestes. Per tal de poder fer una descripció clara i individualitzada, establirem el següent ordre: imaginem dues aliniacions Nord-Sud. A la filera del davant, a Est, hi localitzem 5 tombes (1-5), i a la filera del darrera 3 tombes (6-8). Presenten les següents mesures: Tomba 1 Llargada: 210 cm Amplada espatlles: 56 cm Amplada peus: 20 cm Fondària: 35 cm Tomba 2 Llargada: 196 cm Amplada espatlles: 50 cm Amplada peus: 30 cm Fondària: 25 cm Tomba 3 Llargada: 190 cm Amplada espatlles: 40 cm Amplada peus: 26 cm Fondària: 35 cm Tomba 4 Llargada: 194 cm Amplada espatlles: 44 cm Amplada peus: 20 cm Fondària: 25 cm Tomba 5 Llargada: 184 cm Amplada espatlles: 46 cm Amplada peus: 20 cm Fondària: 30 cm Tomba 6 Llargada: 175 cm Amplada espatlles: 56 cm Amplada peus: 56 cm Fondària: 20 cm Observacions: es tracta d'una tomba més aviat del tipus banyera, poc antropomòrfica. Tomba 7 Llargada: 185 cm Amplada espatlles: 47 cm Amplada peus: 20 cm Fondària: 28 cm Tomba 8 Llargada: 190 cm Amplada espatlles: 40 cm Amplada peus: 20 cm Fondària: 44 cm

Observacions:

A l'interior del castell, a la sala d'armes, hi trobem una vitrina que conserva en el seu interior els ossos recuperats d'una de les tombes, així com diversos fragments de ceràmica del tipus blava catalana dels segles XVI-XVII, i que segons sembla, es localitzaren en superfície al mateix indret on es troben les tombes. Just al costat de les tombes hi trobem una piscina, dins el mateix recinte, fet que fa plantejar la hipòtesi que a sota d'aquesta se'n hi trobin més, així com a la resta del solar.

Història

La gran majoria dels enterraments a l'alta edat mitjana es feien en fosses cavades a terra o buidades a la codina, on n'hi havia també, en caixes de lloses enterrades, les cistes. Aquests enterraments tan pobres eren conseqüència de la inòpia general del país, tant de la massa popular com de les classes que, a la llarga, en podríem dir benestants. Va ser cap al segle XII, coincidint amb un més alt nivell de vida, quan es va generalitzar entre els magnats i probi homes, civilis i eclesiàstics, el costum -ja iniciat minoritàriament al segle X- de recollir en caixes de pedra, els sarcòfags, els ossos dels difunts, després d'haver-se consumit els cadàvers sota terra. SITJES (1994:66) Fou als anys seixanta del passat segle quan es localitzà el conjunt de tombes i s'excavaren. Algunes de les restes es conserven a l'interior del Castell, a la sala d'armes, mentre que de la majoria d'elles se'n desconeix la seva localització.

Bibliografia

SITJES, Xavier (1994). L'art funerari medieval a la conca alta del Llobregat. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

